

دستورالعمل نحوه محاسبه واحدهای معادل آموزشی و پرداخت حق التدریس و حق التحقیق

ماده ۱- به استناد بخشنامه شماره ۱۵/۷۳۲۱ مورخ ۱۳۸۸/۰۹/۰۳ مقام عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری که در اولین نشست از دوره پنجم هیات امنای دانشگاه تبریز مورخ ۱۳۸۹/۰۳/۲۶ نیز به تصویب رسیده است تعداد واحد موظف تدریس اعضای هیات علمی آموزشی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری که وظایف مدیریتی به عهده ندارند با توجه به مراتب دانشگاهی به شرح ذیل می باشد:

جدول شماره ۱: واحد موظف تدریس اعضای هیات علمی آموزشی

ردیف	مرتبه علمی	واحد موظف
۱	استاد	۸
۲	دانشیار	۹
۳	استادیار	۱۰
۴	مریی	۱۲
۵	مریی آموزشیار	۱۳

ماده ۲- سقف کل میزان حق التدریس (شامل واحدهای آموزشی و پژوهشی) اعضای هیات علمی در هر نیمسال تحصیلی ۳۰ واحد معادل می باشد. سقف حق التدریس آموزشی برای اعضای هیات علمی با هر مرتبه علمی ۱۲ واحد معادل است. در صورتی که واحد آموزشی عضو هیات علمی کمتر از ۱۲ واحد باشد تا سقف حق التدریس (۳۰ واحد) می تواند توسط واحدهای پژوهشی تکمیل گردد.

ماده ۳- لازم است مدیران محترم گروه های آموزشی و روسای محترم دانشکده ها در تنظیم برنامه های درسی دقت کافی به عمل آورند و از تقسیم غیر ضروری دروس و نیز ایجاد خوشه بندی در گرایش های مختلف خودداری نمایند.

ماده ۴- سقف کل میزان حق التدریس (شامل واحدهای آموزشی و پژوهشی) نیمسال تابستان ۹ واحد معادل است که سقف حق التدریس آموزشی ۶ واحد معادل می باشد.

ماده ۵- تعداد واحدهای موظفی و کاهش موظفی اعضای هیات علمی دارای سمت های اجرایی دانشگاه تبریز به شرح جداول شماره ۲ و ۳ می باشد.

جدول شماره ۲- لیست موظفی سمت های اجرایی اعضای هیئت علمی دانشگاه تبریز

ردیف	سمت اجرایی	واحد موظفی	ردیف	سمت اجرایی	واحد موظفی
۱	رئیس دانشگاه	۱	۲۲	مدیر منابع انسانی و پشتیبانی	۳/۵
۲	معاونین دانشگاه	۲	۲۳	مدیر امور فنی دانشگاه	۳/۵
۳	رئیس دانشکده	۴	۲۴	مدیر همکاریهای علمی و بین المللی	۳/۵
۴	معاون دانشکده	۵	۲۵	مدیر کل حراست	۳/۵
۵	رئیس پارک علم و فناوری	۳	۲۶	مدیر امور حقوقی، قراردادهای و پاسخگویی به شکایات	۳/۵
۶	معاون پارک علم و فناوری	۴	۲۷	دبیر هیات اجرایی جذب هیات علمی دانشگاه	۳/۵
۷	روسای استانی نهادهای نمایندگی مقام معظم رهبری	۲	۲۸	مرکز امور فناوری دانشگاه	۳/۵
۸	مسئول دفاتر نهاد رهبری در دانشگاهها	۲	۲۹	رئیس مرکز رشد واحدهای فناوری	۵
۹	رئیس پژوهشکده فیزیک کاربردی	۶	۳۰	رئیس مرکز آموزش های آزاد و الکترونیک	۵
۱۰	رئیس مرکز تحقیقات علوم و اختر فیزیک مراغه	۶	۳۱	رئیس مرکز بهداشت و درمان دانشجویی	۵
۱۱	رئیس مرکز تحقیقات علوم پایه	۶	۳۲	مدیر مرکز مشاوره و سبک زندگی	۵
۱۲	مدیر گروه	۶	۳۳	رئیس گروه نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت	۵
۱۳	رئیس پردیس بین المللی ارس	۴	۳۴	دبیر استانی نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت	۴
۱۴	رئیس موسسه تحقیقات سه علامه	۶	۳۵	رئیس ایستگاه تحقیقاتی خلعت پوشان دانشکده کشاورزی	۶
۱۵	مدیر فرهنگی دانشگاه	۳/۵	۳۶	رئیس گروه استعدادهای درخشان	۵
۱۶	مدیر اجتماعی دانشگاه	۳/۵	۳۷	رئیس گروه امور دانشجویان شاهد و ایثارگر	۵
۱۷	مدیر امور آموزشی دانشگاه	۳/۵			
۱۸	مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه	۳/۵			
۱۹	مدیر تربیت بدنی دانشگاه	۳/۵			
۲۰	مدیر امور پژوهشی دانشگاه	۳/۵			
۲۱	مدیر امور دانشجویی دانشگاه	۳/۵			

ماده ۶- به استناد بند ۲-۷ از ماده ۷ آیین نامه اعطای بورس برای ارتقا سطح علمی مربیان دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی کشور واحد موظفی مربیان مامور به تحصیل در دوره دکتری ۳ ساعت در هفته تعیین گردید. در ضمن سقف حق التدریس ایشان در هر نیمسال تحصیلی ۵ واحد معادل می باشد.

ماده ۷- به استناد تبصره ماده ۸ آیین نامه اجرایی اعطای بورس تحصیلی دکتری داخل کشور واحد موظفی دانشجویان بورسیه دانشگاههای داخل در دوره دکتری حداقل ۳ ساعت در هفته به صورت نظری و یا معادل آن به صورت عملی و سقف حق التدریس ایشان ۶ واحد معادل می باشد.

ماده ۸- به استناد تصویب نامه شماره ۵۸۲۷۹/ت ۳۵۷۴۰ ک مورخ ۱۳۸۵/۰۷/۱۷ معاون اول محترم رئیس جمهور و حسب نظر وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری سقف حق التدریس اعضای هیات علمی بازنشسته در هر نیمسال تحصیلی، ۱۰ واحد معادل حق التدریس (شامل واحدهای آموزشی و پژوهشی) می باشد.

جدول شماره ۳- لیست کاهش موظفی اعضای هیات علمی

ردیف	سمت اجرایی	کاهش موظفی
۱	مشاوران رئیس دانشگاه	۳
۲	مشاوران معاونین دانشگاه	۳
۳	مشاور فرهنگی دانشکده ها	۲
۴	مشاور استعداد درخشان دانشکده	۲
۵	رئیس موسسه تاریخ و فرهنگ ایران	۳
۶	معاون دانشکده فناوری های نوین	۲
۷	مسئول امور ایمنی و بهداشت دانشکده (HSE)	۲
۸	رئیس آزمایشگاه مرکزی	۴
۹	مسئول دفتر امور اعضای هیات علمی دانشگاه	۴
۱۰	مسئول کتابخانه دانشکده	۲
۱۱	سردبیر مجلات علمی پژوهشی معتبر وزارت عتف	۲
۱۲	مدیر مسئول یا مدیر داخلی (مدیر اجرایی) مجلات علمی پژوهشی معتبر وزارت عتف	۱
۱۳	دارا بودن معلولیت جسمی	۲
۱۴	جانبازی (تا ۲۴ درصد)	۱
۱۵	جانبازی (۲۵ تا ۳۹ درصد)	۲
۱۶	جانبازی (۴۰ تا ۶۹ درصد)	۳
۱۷	جانبازی (۷۰ درصد و بالاتر)	۵

ماده ۹- سقف حق التدریس (شامل واحدهای آموزشی و پژوهشی) برای کلیه مدرسین مدعو دارای مجوز از شورای آموزشی یا تحصیلات تکمیلی دانشگاه در هر نیمسال تحصیلی برابر ۱۲ واحد معادل می باشد.

ماده ۱۰- واحد معادل برای هر پروژه تخصصی دوره کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته با رعایت شرایط تبصره های این ماده به طریق زیر محاسبه می شود:

$$\text{تعداد واحد درسی پروژه} \times \frac{1}{3} = \text{واحد معادل پروژه به ازای هر دانشجو}$$

تبصره ۱- اگر پروژه تخصصی توسط بیش از یک مدرس ارائه شود، تعداد واحد معادل فوق بر تعداد مدرسین تقسیم می شود.

تبصره ۲- برای پروژه تخصصی به ازای هر دانشجو در دوره های کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) بیشتر از ۲ واحد معادل و برای پروژه کارشناسی ارشد پیوسته بیشتر از ۴ واحد معادل قابل احتساب نمی باشد.

تبصره ۳- دروسی که به عنوان درس پروژه در کلاس تدریس می شود مشمول این بند نبوده و واحد معادل آن، همان واحد مصوب درس است.

تبصره ۴- سقف واحد معادل تدریس از بابت راهنمایی پروژه های تخصصی در هر نیمسال تحصیلی حداکثر ۵ واحد می باشد.

ماده ۱۱- واحد معادل برای دروس کارآموزی/کارورزی/مهارتی، عملیات صحرایی، عملیات زراعی و اردوی نقشه برداری دوره های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته که بدون تشکیل کلاس ارائه می شود، با رعایت شرایط تبصره های این ماده به طریق زیر محاسبه می شود:

$$\text{تعداد واحد درسی} \times \text{تعداد دانشجو} + ۵ = \frac{1}{14} \text{ واحد معادل}$$

تبصره ۱- اگر درس با بیش از یک مدرس ارائه شود، تعداد واحد معادل فوق بر اساس میزان فعالیت آنها تقسیم می‌شود.

تبصره ۲- دروسی که با عناوینی مشابه نظیر کارآفرینی، کاربرینی و ... به صورت کلاسی ارائه می‌شوند، مشمول این ماده نبوده و واحد معادل آنها، همان واحد مصوب درس است.

تبصره ۳- سقف واحد معادل دروس فوق در هر نیمسال تحصیلی برای هر مدرس حداکثر ۴ واحد می‌باشد.

ماده ۱۲- واحد معادل دروس معرفی به استاد برای هر درس به طریق زیر محاسبه می‌شود.

$$\frac{1}{17} \times \text{تعداد واحد درس} \times \text{تعداد دانشجو} = \text{واحد معادل}$$

ماده ۱۳- حداقل و حداکثر تعداد دانشجویان کلاس در مقاطع مختلف تحصیلی به شرح جدول شماره ۴ محاسبه می‌شود.

جدول شماره ۴: حداقل و حداکثر تعداد دانشجویان کلاس در مقاطع مختلف تحصیلی

مقطع	نوع درس	حداقل تعداد دانشجو	حداکثر تعداد دانشجو
کاردانی/کارشناسی/دکتری حرفه‌ای/ کارشناسی ارشد پیوسته	نظری	۱۵	۴۵
	تربیت بدنی	۱۵	۲۵
	ورزش ۱	۱۵	۲۰
	آزمایشگاهی پایه و عمومی	۱۴	۱۸
	آزمایشگاهی/کارگاهی تخصصی	۱۲	۱۵
	کارگاهی عمومی	۱۲	۱۵
	نقشه‌کشی	۱۵	۲۲
	عملیات فتوگرامتری ۱ و ۲	۶	۱۵
	عملی کامپیوتر عمومی و پایه	۱۵	۲۵
	عملی غیرآزمایشگاهی/صحرایی	۱۵	۲۰
کارشناسی ارشد ناپیوسته	نظری/عملی	۴	۲۰
دکتری تخصصی	نظری/عملی	۲	۱۰

ماده ۱۴- ضریب دروس مقاطع مختلف تحصیلی به شرح ذیل محاسبه می‌شود.

۱۴-۱- برای دروس نظری کاردانی/کارشناسی پیوسته و ناپیوسته/کارشناسی ارشد پیوسته با تعداد دانشجوی بیشتر از حداکثر تعداد دانشجو مندرج در جدول ۴ ضریب افزایشی (تعداد حداکثر/تعداد دانشجو) تا سقف ۱/۵ اعمال می‌شود.

۱۴-۲- برای دروس نظری کاردانی/کارشناسی پیوسته و ناپیوسته/کارشناسی ارشد پیوسته با تعداد دانشجوی کمتر از حداقل تعداد دانشجو مندرج در جدول ۴ به شرط اخذ مجوز از شورای آموزشی دانشگاه ضریب واحد معادل ۱ اعمال می‌شود.

۱۴-۳- برای دروس عملی کاردانی/کارشناسی پیوسته و ناپیوسته/کارشناسی ارشد پیوسته که تعداد دانشجویان آنها در محدوده حداقل و حداکثر تعداد دانشجویان جدول شماره ۴ است، ضریب واحد معادل طبق جدول شماره ۵ محاسبه می‌شود.

جدول شماره ۵: ضریب واحد معادل دروس عملی کاردانی/کارشناسی پیوسته و ناپیوسته/ کارشناسی ارشد پیوسته بر حسب ساعت

ردیف	ساعات کار عملی دروس کارگاهی و آزمایشگاهی در هر نیمسال تحصیلی	ضریب واحد معادل
۱	۲۴ ساعت	۱
۲	۳۶ ساعت	$\frac{۴}{۳}$
۳	۴۸ ساعت	$\frac{۵}{۳}$
۴	۶۴ ساعت و بالاتر	۲

۱۴-۴- برای دروس عملی کاردانی/کارشناسی پیوسته و ناپیوسته/ کارشناسی ارشد پیوسته که تعداد دانشجویان آنها بیشتر از حداکثر تعداد دانشجویان جدول شماره ۴ باشد، ضریب افزایشی (تعداد حداکثر/تعداد دانشجو) تا سقف ۲ اعمال می‌شود.

۱۴-۵- برای دروس عملی کاردانی/کارشناسی پیوسته و ناپیوسته/ کارشناسی ارشد پیوسته که تعداد دانشجویان آنها کمتر از حداقل تعداد دانشجویان جدول شماره ۴ باشد، ضریب کاهش (تعداد حداقل/تعداد دانشجو) بدون نیاز به اخذ مجوز از شورای آموزشی دانشگاه اعمال می‌شود.

۱۴-۶- برای دروس نظری-عملی کاردانی/کارشناسی پیوسته و ناپیوسته/ کارشناسی ارشد پیوسته محاسبه واحد معادل قسمت نظری درس با رعایت حداکثر تعداد دانشجویان دروس نظری مطابق جدول ۴ مشابه بند ۱۴-۱ انجام می‌شود. محاسبه واحد معادل قسمت عملی درس مشابه بندهای ۱۴-۳، ۱۴-۴ و ۱۴-۵ انجام می‌شود.

۱۴-۷- برای دروس کارشناسی ارشد ۴ نفر و بیشتر و دکتری ۲ نفر و بیشتر ضریب واحد معادل $\frac{۱}{۵}$ در نظر گرفته می‌شود.

۱۴-۸- برای دروس کارشناسی ارشد کمتر از ۴ نفر و دکتری کمتر از ۲ نفر به شرط اخذ مجوز از شورای تحصیلات تکمیلی ضریب واحد معادل برابر ۱ است.

۱۴-۹- برای کلاس‌هایی که با حضور دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری به طور مشترک تشکیل می‌شوند، در محاسبه واحد معادل و حدنصاب تشکیل کلاس هر دو نفر دانشجوی کارشناسی ارشد معادل یک نفر دانشجوی دکتری محسوب می‌شود.

ماده ۱۵- واحد معادل درسی حل تمرین دوره‌های کاردانی و کارشناسی با تدریس یک ساعت در هفته که تشکیل کلاس حل تمرین در سرفصل مصوب آنها در شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی پیش‌بینی شده است و یا در کمیته برنامه‌ریزی درسی دانشگاه تصویب گردیده است، در صورت

برگزاری حل تمرین توسط عضو هیات علمی برابر $\frac{۲}{۳}$ واحد و در صورت برگزاری حل تمرین توسط استاد مدعو یک واحد می‌باشد.

ماده ۱۶- واحد معادل راهنمایی پایان‌نامه کارشناسی ارشد $\frac{۵}{۶}$ واحد پایان‌نامه و واحد معادل مشاوره پایان‌نامه کارشناسی ارشد $\frac{۱}{۶}$ واحد پایان‌نامه

است که به صورت حق‌التحقیق و پس از تصویب پیشنهاد در شورای دانشکده قابل پرداخت است.

تبصره ۱- چنانچه پایان‌نامه‌ای بیش از یک استاد راهنما و یا استاد مشاور داشته باشد حق‌التحقیق مذکور به نسبت فعالیت آنها تقسیم خواهد شد. در هر حال کل حق‌التحقیق اساتید راهنما نباید از $\frac{5}{6}$ واحد پایان‌نامه و کل حق‌التحقیق اساتید مشاور نباید از $\frac{1}{6}$ واحد پایان‌نامه تجاوز کند.

ماده ۱۷- واحد معادل راهنمایی و مشاوره رساله دکتری به ترتیب معادل $\frac{5}{6}$ و $\frac{1}{6}$ واحد رساله است. حداکثر $\frac{4}{5}$ از واحد معادل راهنمایی می‌تواند قبل از دفاع و تا حداکثر ۶ واحد در هر نیمسال به صورت حق‌التحقیق پرداخت شود. حق‌التحقیق واحدهای معادل راهنمایی باقیمانده پس از جلسه دفاع و اعلام نمره قبولی قابل پرداخت است. حداکثر نصف حق‌التحقیق واحدهای معادل مشاوره قبل از دفاع قابل پرداخت است. پرداخت باقیمانده واحدهای معادل مشاوره پس از جلسه دفاع و اعلام نمره قبولی صورت می‌گیرد.

تبصره ۱- چنانچه رساله دانشجوی بیش از یک استاد راهنما داشته باشد، حق‌التحقیق مذکور در این ماده بر اساس میزان فعالیت آنها تقسیم خواهد شد. در هر حال حق‌التحقیق اساتید راهنما نباید از $\frac{5}{6}$ تعداد واحد رساله بیشتر باشد.

تبصره ۲- چنانچه رساله دانشجوی بیش از یک استاد مشاور داشته باشد، حق‌التحقیق مذکور در این ماده بر اساس میزان فعالیت آنها تقسیم خواهد شد. در هر حال حق‌التحقیق اساتید مشاور نباید از $\frac{1}{6}$ تعداد واحد رساله بیشتر باشد.

تبصره ۳- واحد معادل حق‌التحقیق رساله مربوط به دانشجویان شیوه پژوهش - محور برابر واحد معادل حق‌التحقیق رساله مربوط به دانشجویان همان رشته در شیوه آموزشی - پژوهشی محاسبه می‌شود.